

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Director: C. G. DISSESCU

Prim-Redactor: SILIU RĂDULESCU

Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

Inalta Curte de Casație. — *Comemoria lui C. Manolescu-Râmniceanu.*

Jurisprudența Română. — *Inalta Curte de Casație și Justiție s. I.* — Accesiune. — Constructor pe loc străin. — Proprietarul solului. — Acțiune în îndemaizare.

(O. L. Berceanu cu Elena Caracali).

Curtea de Apel din București s. I. — Retract litigios. — Condițiuni pentru exercitarea lui. — Drepturi contestate. — Drepturi litigioase.

(C. P. Olănescu cu Scarlat Grădișteanu și alții)

Curtea de Apel din Iași, s. II. — Poprire. — Creditor popritor. — Stat. — Cauțiune.

(Banca Moldova cu Minist. de Război).

Trib. Ilfov S. I. com. — Poprire. — Acțiune intentată. — Materie comercială. — Cauțiune.

(Chester M. Guess cu Soc. „Petrolul Românesc“).

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIUNI UNITE

Audiența dela 16 Septembrie 1930

D-l President Em. Miculescu, în lipsa D-lui Prim President Oscar N. Nicolescu, a convocat Curtea în audiență solemnă, pentru comemorarea fostului Prim-President al acestei Inalte Curți, Corneliu Manolescu-Râmniceanu, încetat din viață în ziua de 6 August a. c.

La ora 1 și jumătate p. m., ședința s'a deschis în prezența D-lor judecători ai Curții, fotoliul Ministerului Public fiind ocupat de D-l Procuror General I. N. Stambulescu.

D-l President Em. Miculescu, citește următoarele:

„In cursul acestor vacanțe, lumea noastră juridică, și în special magistratura, au avut de înregistrat un nou doliu: la 6 August a încetat din viață Corneliu Manolescu-Râmniceanu, fostul Prim-Președinte al acestei Inalte Curți.

Deși retras din magistratură pentru limită de vârstă încă din 1919, el făcea totuși parte din tagma noastră ca membru onorific, tradițiunea acestei Inalte Curți voind ca acei ce încetează de a colabora în sânul ei, să rămână totuși uniți sufletește cu noi cei ce avem să urmărim înaintea calea brăzdată de înaintașii noștri.

Eram cu toții împrăștiati în diferite colțuri ale țării, sau în străinătate, în căutarea repaosului și a sănătății, când fostul nostru coleg s'a stins din viață, astfel că numai acei ce întâmplător se aflau în Capitală au avut mângâierea de a conduce la

ultimul locaș rămășițele pământești ale celui ce a fost Corneliu Manolescu-Râmniceanu. Printre acesteia este și D-l Consilier Eftimie Antonescu, căruia îi suntem îndatorați pentru caldele cuvinte ce a pronunțat la înmormântarea lui, exprimând prin graiul său ceea ce era în simțirea noastră a tuturor.

Nu mă îndoiesc că îndeplinesc astăzi atât gândul D-lui Prim-Președinte Oscar Nicolescu, — care lipsește întâmplător din țară, — cât și pe al D-v., Domnilor Președinți și Consilieri, de a fi convocat Curtea în ședință solemnă, pentru a aduce un omagiu pios Marelui Jurisconsult, care, prin meritele sale nediscutabile, a ocupat treapta cea mai înaltă a magistraturei și a exprima astfel regretul nostru de a nu fi asistat la funeraliile lui și de a nu ne fi luat rămas bun de la el, în clipele când vecinica pomenire avea să ne despartă pentru totdeauna de fostul nostru conducător iubit și venerat.

Netăgăduit că defunctul a fost un maestru în știința Dreptului, o figură impunătoare în rândurile magistraturei.

Debutul său de magistrat l'a făcut în 1881 ca procuror la Tribunalul Ilfov. Dar, numai după câteva luni de funcționare, el demisionează, pentru a intra în Barou, pe care, deasemenea, îl părăsește, solicitat fiind cu insistență să primească postul de Secretar general al Ministerului de Domenii, funcțiune pe care a îndeplinit-o cu cunoscuta-i activitate timp de aproape 5 ani, de la 1883 până la 1888.

Dar, precum luptele la bară nu-i satisfăcuse îndeajuns aspirațiunile, de asemenea nici înalta funcțiune de la Minister nu-i îndepărtase gândurile de la magistratură, în care a reintrat în 1890, fiind numit Consilier la Curtea de Apel din București, și 9 ani mai târziu el ocupă fotoliul presidential la aceeași Curte.

Vedeți cât de grele erau înaintările în acel timp, când un Corneliu Manolescu, doctor în drept de la Facultatea din Paris și cu însușirile ce dovedise, a trebuit să stea nemișcat aproape un deceniu în acelaș grad.

În 1902, el trece Consilier la Casație, iar în 1909 i se dă delegația de Procuror General pe lângă această Inaltă Curte.

Se poate spune că, în această din urmă funcțiune, el a dat adevărata măsură a prețioaselor sale calități, cum și a talentului său.

Când Corneliu Manolescu lua cuvântul ca Procuror General, se producea imediat o adâncă tăcere în sală, pentru a-l asculta.

Expunerea clară a principiilor de drept, pe care se întemia pentru a propune soluțiunea pe care o preconiza, era o adevărată prelegere științifică, un curs de doctorat. Pe lângă adâncile cunoștințe juridice ce posedea, avea și o dicțiune elegantă, ademenitoare, convingătoare, cu care captiva auditorul.

Trebue să adaug că Corneliu Manolescu a ocupat timp de trei ani și catedra de drept civil la Universitatea din București de la 1893 la 1896, ca profesor suplinitor. Poate că se găsească chiar în sânul acestei Curți unii din Domnii Consilieri ce se mândresc de a fi fost elevii lui.

Însfârșit, în 1910, el este numit Președinte la Secțiunea I-a a acestei Inalte Curți, iar în 1917, la Iași, în refugiu, Prim-Președinte.

Acei dintre noi, cari au fost tovarășii săi de muncă, ne putem da seama ce a fost pentru magistratură persoana lui Corneliu Manolescu, cât de prețioase au fost învățămintele și povețele ce le-am cules din contactul cu dânsul.

A fost fruntaș între fruntași, complectând alături cu Degrea, Mandrea, C. Ștefănescu, Grig. Buicliu și Gh. Buzdugan, — pentru a nu cita decât pe cei dispăruți, seria marelor figuri ce au ilustrat această Inaltă Curte.

Se cuvenea, dar, ca într-o ședință solemnă, să-i aducem un omagiu de recunoștință pentru lumina ce a răspândit-o în jurul său la formarea jurisprudenței române, — pentru munca ce a depus timp de 30 ani în serviciul Justiției, ridicând tot mai sus prestigiul magistraturei.

Corneliu Manolescu avea 79 ani fără câteva zile când și-a dat sfârșitul. În anii din urmă fusese atins de o boală necruțătoare a ochilor, care a turburat adânc liniștea bătrânețelor sale. Și, cu toate aceste suferințe, cred, totuși, că nu a regretat timpurile pe care le-a trăit.

Din punct de vedere intelectual, a avut, ca profesor și magistrat, toate satisfacțiunile pe care un om de cultură putea să le dovedească.

Din punctul de vedere al simțimintelor sale patriotice, a avut deasemenea neprețuite mulțumiri. A văzut mai întâi țara liberată de sub jugul străin, neatârnată de cucerită de legendarii noștri dorobanți. Iar jumătate de secol mai târziu, a putut vedea întregirea neamului, visul scump al tuturor Românilor, la a cărui realizare, însă, mulți dni contemporanii săi n'au avut fericirea de a asista, — așa că pentru dânsul povara bătrâneții, cu toate scăderile ce o însoțesc, a trebuit să fie mai ușor de suportat, fiindcă, întorcându-și privirile către trecut, orizontul se luminase, — bârna cea întunecată a vasalității pe care o cunoscuse în copilărie dispăruse, pentru a face loc unui cer senin, plin de îndreptățite și înălțătoare speranțe pentru viitor.

Ne închinăm cucernici în fața acestui mare magistrat. Firele ce ne leagă de dânsul, cu care am trăit și muncit, nu se rup odată cu disparițiunea sa și vom evoca încă mult timp ca un titlu de mândrie, onoarea de a fi fost colaboratorii săi“.

După aceasta, D-l Procuror General I. N. Stambulescu rostește și D-sa următoarele:

Domnule Prim Președinte și onorată Inaltă Curte

„În numele Parchetului acestei Inalte Curți, mă asociez la emoționantele cuvinte pronunțate de D-l Prim-Președinte, exprimând sentimentele noastre de sinceră durere pentru pierderea distinsului nostru fost coleg, Prim-Președinte Onorar al acestei Inalte Curți, Corneliu Manolescu-Râmnicăeanu.

Oamenii de drept pierd în persoana lui Manolescu-Râmnicăeanu încă un jurist de mare valoare și un om de o rară integritate.

După ce și-a terminat în mod strălucit studiile de drept în Franța, de unde s'a întors în 1881 cu titlul de doctor în drept dela Facultatea din Paris, a intrat imediat în magistratură, ca Procuror la Tribunalul Ilfov.

Atras câțva timp de mirajul ispititor al Baroului și al profesoratului la Facultatea de drept din București și, apoi, secretar general al Ministerului Domeniilor, la 1890 reintră în magistratură ca Consilier la Curtea de Apel, carieră pe care nu o mai părăsește decât la limita de vârstă, la 1919, consacrandu-și toată activitatea sa grelei misiuni de a distribui justiția.

Manolescu-Râmnicăeanu era un profund cunoscător al Dreptului, înzestrat, pe lângă o superioară inteligență, cu o rară răbdare, el asculta cu cea mai profundă atenție toate desvoltările pledoariilor, în dorința de a pătrunde cât mai adânc în cunoașterea chestiunilor de fapt și de drept din fiecare proces, spre a putea da soluțiunea cea mai nimerită.

Cu aceste mari calități a prezidat el la desvoltarea jurisprudențelor tuturor instanțelor și, în special, ale acestei Inalte Curți, timp de peste 30 ani, aducând neprețuite servicii Justiției.

Noi, colegii săi, vom păstra neștearsă memoria înaltelor sale însușiri.

În semn de doliu pentru această mare pierdere, cer Inaltei Curți să suspende ședințele sale“.

După care, D-l President, în semn de doliu, a suspendat ședințele Inaltei Curți pentru cinci minute.

Ședința s'a ridicat la ora 2 p. m.

Administrația revistei roagă pe d-nii abonași în restanță a-i trimite cât mai neîntârziat costul abonamentului rămas neachitat.

Tabla de materii se trimite abonașilor în curent cu plata abonamentului fără altă plată suplimentară.

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența de la 12 Martie 1930

Președinția D-lui Em. Miculescu, Președinte

O. L. Berceanu cu Elena Caraciali

ACCESIUNE. — CONSTRUCTOR PE LOC STRĂIN. — PROPRIETARUL SOLULUI. — DOBÂNDIREA CONSTRUCȚIEI. — ACȚIUNEA ÎN INDEMNIZARE ACORDATĂ CONSTRUCTORULUI. — ACȚIUNE PERSONALĂ. — ART. 494 C. CIV.

Acțiunea în indemnizare pe care legea prin art. 494 c. civ. o acordă constructorului, în contra proprietarului solului care a păstrat pentru sine clădirea, nu poate fi îndreptată de cât numai împotriva proprietarului care a evins pe constructor iar nu și în contra noului achizitor care a dobândit imobilul posterior revendicării definitiv tranșate, de oarece o asemenea indemnizare este o obligațiune personală, iar nu o sarcină a imobilului vândut.

No 871. — Admis recursul focut de către O. L. Berceanu în contra deciziei Curții de Apel din Constanța cu No. 484/928 dată în proces cu Elena Caraciali.

Curtea deliberând,

Văzând motivul I de casare tras din „violarea art. 111 pr. civilă, și a art. 492 și 494 c. civ., greșită interpretare și nemotivare“.

Considerând că, conform art. 494 cod. civil, constructorul pe teren străin, nu devine proprietarul clădirei, care fiind încorporată solului, rămâne în proprietatea celui cărui aparține terenul;

Că, acest text presupune o revendicare în care proprietarul solului a reușit să evingă pe constructor, așa cum dealtmîntrelea s'a petrecut în cazul de față, și ca un epilog al restituirei, legea acordă constructorului o acțiune de indemnizare bazată pe principiul îmbogățirii fără cauză, a proprietarului care ar păstra clădirea pentru sine, fără a desdăuna pe constructor;

Că, o asemenea indemnizare este fără îndoială o obligațiune personală, pe care legea o impune proprietarului ce a evins pe constructor, ce nu poate fi cerută decât delă acel proprietar, și nu delă noul achizitor, posterior revendicării definitiv tranșată, chiar dacă acesta are cunoștința că fostul proprietar nu a indemnizat pe constructor, — fiindcă indemnizarea nu este o sarcină a imobilului vândut, — dar o obligațiune personală a proprietarului ce a triumfat în acțiunea sa;

Având în vedere că, în speță, este netăgăduit că prin actul de vânzare, Ion Herța n'a impus cumpărătorului Berceanu nici o obligațiune de despăgubire către constructoarea Caraciali;

Că, conform art. 494 cod. civil, aceasta nu are decât o acțiune personală contra lui Herța, care a evins-o, acțiune ce nu se poate exercita contra terțului cumpărător, fiindcă obligațiunea personală a

lui Herța nu a putut trece asupra lui Berceanu prin singurul fapt al cumpărării imobilului, chiar dacă dânsul a știut că Herța nu despăgubise încă pe constructoare;

Că, dar, neputând exista niciun raport juridic între Berceanu și Elena Caraciali, Curtea de Apel din Constanța greșește în drept față cu art. 494 cod. civil, când afirmă în primul loc că Elena Caracali ar fi rămas proprietara clădirei chiar după pronunțarea definitivă a sentinței de revendicare, și prin urmare, Herța n'ar fi putut transmite decât ceiace avea, adică solul fără clădire, — și apoi Curtea se contrazice cu sine însăși când, după ce recunoaște că proprietarul nu are decât o obligațiune personală față de constructorul evins, — totuș ajunge la soluțiunea că, cumpărătorul trebuie să răspundă pentru fostul proprietar de acea obligațiune personală, numai fiindcă în momentul cumpărării ar fi știut că Herța nu despăgubise pe constructoare, — fără a arăta în baza cărui text de lege sau a cărui principiu de drept a putut naște o asemenea obligațiune pentru cumpărător, principiul unei îmbogățiri fără cauză consfințit prin art. 494, neputând fi invocat în speță contra cumpărătorului Berceanu care a plătit prețul convenit pentru locul cu casa după el, desdăunare pe care nu putea fi ținut mai mult decât de orice altă obligațiune personală a vânzătorului;

Că, dar, numai prin exces de putere și greșită aplicare a art. 494 cod. civil, Curtea de Constanța a putut admite acțiunea Elenei Caraciali și să oblige pe recurent la plata unei despăgubiri ce se datora personal numai de vânzător, pe singurul motiv că cumpărătorul a avut cunoștința de existența acestei datorii, asemenea cunoștințe neputând constitui un drept, o culpă și o rea credință producătoare de obligațiunea de a achita datoriile fostului proprietar, și întrucât în speță este vorba de o simplă aplicațiune a legii la fapte constante și netăgăduit, această Inaltă Curte evocând fondul conform art. 53 din legea sa organică, acțiunea Elenei Caraciali îndreptată contra lui O. L. Berceanu urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. I-a

Audiența dela 11 Decembrie 1929

Președinția D-lui Ch. Alimănescu, consilier

C. P. Olănescu cu Scarlat Grădișteanu și alții

RETRACT LITIGIOS — CONDIȚIUNI PENTRU EXERCITAREA LUI — DREPTURI CARE POT FI CONTESTATE. — PROCES IMINENT. — ART. 1403 C. CIVIL

VÂNZARE DE DREPTURI LITIGIOASE. — AVOCAȚI. — PROHIBIȚIUNE. — DISPOZIȚIUNE DE ORDINE PUBLICĂ. — ART. 1309 C. CIVIL

1° Pentru ca un drept să fie considerat litigios, nu este necesar ca să fie vorba de un proces existent, ci este suficient și numai ca dreptul să fie, sau să poată fi contestat, fie că procesul este început fie că el este numai eminent.

2° Dispozițiunile art. 1309 c. civ. cari opresc pe avocați de a se face cesionari de drepturi litigioase de competența Curții de apel, în a cărei circumscripțiune își exercită drepturile lor, crează o nulitate de ordine publică care poate fi propusă de orice parte interesată și în orice stare a procesului.

No. 705. — Admis apelul făcut de C. P. Olănescu reprezentat prin moștenitorii săi împotriva sentinței civile cu No. 447/912 a Trib. Ilfov S. I în proces cu Scarlat Grădișteanu al cărui apel este respins.

S'au ascultat D-nii avocați N. N. Papadat, Gr. Urlățeanu, Gr. Conduratu și August Ionescu.

Curtea,

Având în vedere, apelul făcut de Scarlat Grădișteanu, în contra sentinței civile a Tribunalului Ilfov Secția I c. c. No. 447 din 25 Iunie 1912, prin care s'a respins ca nefondată acțiunea intentată de Scarlat Grădișteanu în calitate de descendent al lui Const. Bellu și ca cesionar al drepturilor D-lui Baron de Reineck, descendentul Elenei C. Bellu, modificată prin petițiunea înregistrată la No. 24787/911 și verbal în ședință publică, așa cum se prevede în jurnalul Tribunalului No. 6168/912, în contra lor: Ecaterina Olănescu, Maria I. Glogoveanu și Ion M. Glogoveanu ca soț și ca uzufructuar legal al a-verei soției sale.

Având în vedere că, prin acțiunea modificată reclamantul în calitate de descendent al lui C. Bellu și ca cesionar al drepturilor Baronului Reineck, descendentul Elenei Bellu, cere să i se recunoască dreptul de proprietate asupra: moșiilor Baci și Neamțu cu toate trupurile și cu orice numiri, zise Blegești din județul Vlașca.

Considerând că, în primul rând, intimații susțin că acțiunea apelantului Scarlat Grădișteanu este inadmisibilă, întru cât ar exista în cauză autoritate de lucru judecat, în baza sus arătatei decizii a acestei Curți.

Considerând că, pentru a cere respingerea de plano a acțiunii, intimații au susținut, că Scarlat Grădișteanu, deși s'a prezentat în primul proces în calitate de succesori al lui Pană Olănescu, totuși această calitate implica și pe aceia de succesori al lui C. Bellu, de oarece nu se putea ajunge la patrimoniul acestuia decât trecând prin patrimoniul lui Pană Olănescu, care este succesoriul lui C. Bellu.

Considerând că, intimații susțin că, procesul asupra căruia poartă apelul de față are același obiect ca și procesul definitiv judecat între aceleași persoane, existând și aceiași cauză și anume: calitatea de succesori ab-intestat al lui Costache Bellu.

Considerând însă, că de fapt, nu există în aceste două procese identitate de persoane întru cât prima acțiune a fost intentată de Scarlat Grădișteanu, în calitate de descendent al lui Pană Olănescu, venind cu drepturile acestuia, transmise asupra sa, iar în a doua acțiune, în calitate de descendent al lui Costache Bellu.

Considerând așa dar, că, apelantul Scarlat Gră-

dișteanu, nu a figurat în primul proces, nici în aceeași calitate și nici nu a fost reprezentat.

Considerând că, nu poate fi în cauză identitate de calitate și din cauză că în al doilea proces Sc. Grădișteanu, susține acțiunea și în calitate de cesionar al drepturilor Baronului Reineck, deci ca descendent al Elenei Bellu.

Considerând că, în aceste două afaceri nu există nici identitate de cauză, de oarece în primul proces, apelantul cerea dreptul de proprietate al lui Pană Olănescu, iar în al doilea susține că cere dreptul lui C. Bellu și Elena Bellu.

Considerând că, susținerile intimaților cum că procesele au avut același obiect de oarece în primul proces, patrimoniile s'ar confunda, întru cât, pentru a ajunge la patrimoniul lui C. Bellu, trebuia a se trece neapărat prin acela al lui Pană Olănescu, este absolut neîntemeiat.

Considerând că, patrimoniul lui Pană Olănescu, nu se poate confunda cu acela al lui C. Bellu, de oarece acela nu era moștenitor sezinar al acestuia din urmă și întru cât Pană Olănescu, nu a cerut și nu a fost nici odată pus în posesie asupra patrimoniului lui C. Bellu, așa în cât patrimoniile lor, nu s'au putut confunda.

Considerând că, în ce privește identitatea de cauză, se stabilește de asemeni că ea nu există întru cât în primul proces Scarlat Grădișteanu, își întemeia pretențiunea pe faptul, numai, că substituțiunea în persoana fraților C. și Gr. Olănescu, este nulă, iar cauza juridică a celei de a doua acțiuni, este instituțiunea, ce ar exista în persoana lui Pană Olănescu, ar fi nulă în sensul că primul instituit decedând după promulgarea codului civil, averea lui se întorcea în patrimoniul lui Bellu, iar prin a doua acțiune, cere pur și simplu averea lui Costache Bellu.

Considerând prin urmare, că finele de neprimire invocat de intimați, relativ la autoritate de lucru judecat este neîntemeiat.

Considerând că, în fond, apelantul reclamant Scarlat Grădișteanu, în ziua de 3 Mai 1912, cheamă din nou în judecată pe intimați invocând două calități și anume: aceia de cesionar al drepturilor Baronului Reineck, 2) aceia de descendent al lui Costache Bellu, decedat în anul 1857, și cere să i se recunoască dreptul de proprietar al moșiilor Baci și Neamțu din județul Vlașca, iar Tribunalul Ilfov Secția I prin sentința No. 447/912, asupra căreia s'a făcut apelul de față, respinge acțiunea.

Considerând că, Tribunalul, prin sentința sa, interpretează testamentul lui C. Bellu, cu drept cuvânt, în sensul că, Elena C. Bellu, era numai uzufructuară, că Pană Olănescu a fost primul instituit, și fiii acestuia Constantin și Grigore Olănescu erau substituiți, și că, prin urmare, Elena Bellu, fiind numai uzufructuară, nu a putut transmite nepotului său Baron Reineck moșiile Baci și Neamțu, și nici acesta prin urmare nu a putut ceda în mod legal, reclamantului Scarlat Grădișteanu, proprietatea acestor moși.

Considerând că, în această primă calitate acțiunea devine nefundată, chiar dacă actul de cesiune ar fi valabil, întra cât în baza acestui act de cesiune apelantul nu putea câștiga proprietatea moșilor, pe care nu o avea nici cedentul său.

Considerând că, urmează a examina valabilitatea actului de cesiune, chiar în cazul când el ar fi privitor la un drept de proprietate asupra averii în litigiu.

Considerând că, între reclamant și Baronul Cimon de Reineck, intervine actul autentificat de Tribunalul Ilfov, prin care acesta în calitate de moștenitor al mătușei sale Elena C. Bellu, decedată în 1873, cedează lui Scarlat Grădișteanu, toate drepturile sale succesoriale, cu condițiunea ca acesta să facă proces în contra deținătorilor moșilor Baci și Neamțu (Vlașca) zise Bleghești, cu toate trupușile și ori ce alte denumiri, cari au făcut parte din patrimoniul Elenei Bellu.

Considerând că, pentru ca dreptul să fie considerat litigios, se cere ca el să fie contestat sau să poată fi contestat, fie că procesul este început, fie că este numai eminent.

Considerând că, în cazul de față, întrucât din însuși cuprinsul actului de cesiune, rezultă în mod categoric că asupra moșilor cedate, erau litigii iminente, impunându-se cesionarului ca o condițiune a cesiunii a exercita acțiuni în contra deținătorilor de fapt, al acelor moșii, cedarea lor înseamnă cedarea unui drept litigios.

Considerând că, la epoca facerii acestei cesiuni, și chiar la intentarea acțiunii în Mai 1911, reclamantul Scarlat Grădișteanu avea profesiunea de avocat, înscris în baroul Ilfov, adică în Circ. Curței București, care judeca acest proces, intentat de dânsul, în apel;

Considerând că, faptul că reclamantul era la acea epocă avocat, se stabilește din următoarele împrejurări, rezultate din actele atașate la dosar:

1. În procura ce dânsul dă avocatului P. Grădișteanu de a-l reprezenta într'un proces făcut tot relativ la aceste moșii în 1907, a semnat procura dându-și titlu de avocat, lucru constat și de judecătorul care a dat autentificarea;

2. din certificatul Decanului Baroului Ilfov No. No. 843 din 24 Martie 1925 din care rezultă că reclamantul Scarlat Grădișteanu, figura ca avocat definitiv din 1911 ca și în anul 1925, când s'a afișat acest tablou;

3. reclamantul semnează ca avocat cererea din 27 Aprilie 1912, adresată Președintelui Tribunalului Ilfov Secția I, la care alătură 6 acte spre comunicare (Dos. 2478/911).

Considerând că, prin aceste acte se face dovada indubitabilă că Scarlat Grădișteanu figura în anul 1911 și 1912, ca avocat în Baroul Ilfov, exercitându-și profesiunea în circumscripțiunea acestei Curți.

Considerând că, art. 1309 cod. civil, prevede în mod formal, că judecătorii și avocații nu pot fi cesionari de drepturi litigioase, care sunt de compe-

tința Curței de Apel, în a cărei circumscripțiune funcționează, sub pedeapsă de nulitatea cesiunii.

Considerând că, în virtutea acestui text de lege, actul de cesiune, pe care Scarlat Grădișteanu își întemeiază acțiunea de față este nul și ca atare dânsul nu este în drept să exercite această acțiune, chiar dacă Baronul Reineck, cedentele, ar avea veri-un drept asupra celor două moșii întru cât reclamantul face acțiunea personal, în calitate de cesionar al aceluia.

Considerând că, în această situațiune, susținerea reclamantului Scarlat Grădișteanu, că în momentul cesiunii, nu exista nici un proces, nu e de natură a înlătura nulitatea actului de cesiune, întru cât, este necontestat că această cesiune fusese făcută sub condițiunea expresă a intentării de către cesionarul reclamant a tuturor acțiunilor necesare în contra deținătorilor celor două moșii.

Considerând în afară de aceasta că, nulitatea, prevăzută de art. 1309 cod. civil, fiind de ordine publică, ea poate fi propusă de orice parte interesată și ori ce stare a procesului ceiace este admis în mod constant de doctrină și de jurisprudență.

Considerând de asemenea că, pentru ca un drept să fie considerat litigios nu este necesar să fie vorba de un proces existent, cum susține reclamantul, întru cât doctrina este unanimă a recunoaște, că se consideră drepturi litigioase și acelea ce sunt contestate, sau cari pot fi contestate, fie că procesul este început, fie că el este numai eminent.

Considerând prin urmare că, actul de cesiune făcut de Baronul Reineck lui Scarlat Grădișteanu, asupra moșilor în litigiu este un act absolut nul.

Considerând că, reclamantul în cele din urmă recunoscând că nu poate fi vorba de un act de cesiune valabil, susține că acel act ar fi un mandat salariat și că dânsul ar fi făcut acțiunea, în calitate de mandatar, nu de cesionar al Baronului Reineck.

Considerând însă, că, această pretențiune a reclamantului nu poate fi ținută în seamă de oare ce înaintea primei instanțe nu a intentat acțiunea în această calitate ci în aceia de cesionar, și nu-și poate schimba calitatea înaintea celei de a doua instanțe, căci ar însemna, în acest caz că pretențiunile reclamantului să fie judecate de această Curte în primă și ultimă instanță, ceiace ar constitui o imposibilitate juridică și aceasta cu atât mai mult cu cât nu s'a făcut nici o intervențiune înaintea acestei Curți de moștenitorii lui Reineck, decedat între timp, în care ei să se prezinte ca mandanți ai lui Scarlat Grădișteanu.

Că, și din acest punct de vedere, acțiunea lui Scarlat Grădișteanu este nefundată.

Considerând că intimații susțin că, chiar dacă reclamantul ar dovedi veri un drept asupra moșilor Baci și Neamțu ca cesionar sau mandatar, dânsii îi opun marea prescripțiune de 30 ani asupra acestor moșii.

Considerând că intimatul C. Olănescu, pretinde că autorii săi Constantin și Grigore Olănescu, fiii lui Pană Olănescu, au stăpânit cele două moșii din

ânul 1873 până la 3 Mai 1911, deci timp de 38 ani, cu titlu de proprietari neturburați de nimeni, în mod public, cum se stăpânește și azi.

Considerând, în rezumat, că din toate actele aflate la dosar, se stabilește că Elena Bellu a încetat din viață în anul 1873 și că moșiile Baci și Neamțu au intrat atunci în stăpânirea lui Pană Olănescu care le deține până la moartea sa în anul 1885, ca uzufructuar, ele aparținând în plină proprietate fiilor săi Const. și Grigore cari au continuat stăpânirea cu titlu de proprietari, în mod neîntrerupt până în anul 1911 la intentarea acestui proces, prin urmare dâșii au o stăpânire de 38 ani.

Considerând că, susținerea apelantului că această posesiune nu poate duce la uzucapiune, pentru că s'a exercitat pro-substituto, este neîntemeiată, întrucât pentru prescripțiunea de 30 ani, nu este nevoie de nici un titlu, fiind suficient faptul material al stăpânirii, dorința de a stăpâni ca proprietar, și manifestarea acestei dorințe, în fața tuturor, condițiuni perfect stabilite în ce privește posesiunea intimațiilor mai lungă de 30 ani.

Considerând că, această posesiune a condus la uzucapiune, chiar în ipoteză că Elena Bellu nu ar fi fost proprietară, ci numai uzufructuara imobilelor în litigiu, de oarece prescripțiunea curge față de oricine ar fi pretins proprietatea imobilelor stăpânite.

Considerând că, în ultim stadiu, intimații au în favoarea lor și mica prescripțiune de 10—20 ani, întru cât dela 1885, moartea tatălui lor Pană Olănescu, au stăpânit în baza testamentului prin care le lasă dâșilor aceste moșii, care constituie un just titlu, buna credință neputând fi contestată.

Considerând că, intimații se dovedește că au stăpânit în virtutea acestui just titlu timp de 26 ani, până la 1918, și că toți ceilalți moștenitori, între cari și Smaranda Grădișteanu, mama reclamantului, au făcut declarațiuni că recunosc acest drept al aceleia până în anul 1918.

Considerând că, și din acest punct de vedere acțiunea reclamantului este cu totul nefondată.

Considerând că, în ce privește proba cu martori, cerută de reclamant pentru a dovedi că stăpânirea intimațiilor nu ar fi fost făcută animo-domini, după 18 ani dela intentarea acțiunii și dupe lungile debateri ce au avut înaintea acestei Curți, este cu totul inadmisibilă întru cât ar constitui o probă negativă și imposibilă a combate actele cu cari s'a făcut de intimați dovada posesiunii lor cu titlu de proprietar.

Că, dar, apelul reclamantului Scarlat Grădișteanu, urmează a fi respins ca nefondat, de asemenea și cererile de intervenție grefate pe aceleași motivé cu 20.000 lei cheltueli de judecată apreciate de Curte, conform art. 140 și 146 pr. civ., ținând seama de valoarea procesului și de durata lui.

În ce privește apelul lui C. P. Olănescu, decedat și reprezentat prin fiul său C. C. Olănescu, având de obiect majorarea cheltuelilor de judecată acordate de prima instanță.

Curtea apreciind asupra sumei acordată cu acest

titlu de prima instanță o găsește cu totul derizorie în raport cu valoarea procesului și o majorează la suma de 5000 lei admitând astfel ca fondat acest apel.

Pentru aceste motive, redactate de D-I Consilier, Ch. Alimănescu, admite apelul făcut de C. P. Olănescu.

Semnăți: C. Alimănescu, I. Petrescu, I. Zenovie.

CURTEA DE APEL DIN IAȘI S. II-a

Audiența dela 26 Mai 1930

Președinția D-lui M. D. Patron, președinte

Banca Moldova cu Ministerul de Război.

POTRIRÉ. — CRÉDITOR POPRITOR. — STAT.-DACĂ TREBUE SĂ DEPUŢĂ CAUȚIUNE. — ART. 455 § B PR, CIVILĂ.

Dacă legea de procedură civilă, prin art. 455 § b supune pe creditor la darea unei cauții, aceasta o face pentru a se asigura de solvabilitatea lui, în vederea eventuală a unei propriiri nedrepte, atunci când pretinsul debitor daunat în interesele sale ar cere cuvenita despăgubire de la reclamantul popritor. Prin urmare, atunci când creditorul urmăritor este însuși Statul, acesta nu poate fi constrâns la îndeplinirea formalității de a depune drept cauție vre-o sumă de bani, de oarece insolvabilitatea Statului nu poate fi presupusă de cât în mod cu totul excepțional și în împrejurări grave când chiar dacă o cauțiune s'ar fi depus la casele Statului acestea nu ar mai fi în măsură să o restituie.

No. —. Respins ca nefondat apelul făcut de Banca Moldova în contra sentinței Trib. Iași S. III-a cu No. 659 din 21 Noiembrie 1928 în proces cu Ministerul de Război.

Curtea,

Având în vedere, apelul făcut de Banca Moldova, Societate Anonimă din Iași, în contra sentinței Tribunalului Iași, Secția III-a, No. 659 din 21 Noiembrie 1928, prin care i s'a respins ca nefondată contestația făcută de ea, în contra Ordonanței prezidențiale No. 7603 din 22 Octombrie 1928, prin care s'a dispus înființarea unei poprii în mânele Ministerului de Război prin reprezentantul său legal pe orice sume de bani ce are sau va avea de primit Banca Moldova, Societate Anonimă din Iași, de la acest minister până la concurența sumei de 700.000 lei și a fost obligată contestatoarea să plătească numitului Minister una mie lei cheltueli de judecată.

Având în vedere, susținerile părților și actele din dosar.

Văzând că, după dispozițiunile art. 455 paragraf b, pr. civ., creditorii care n'au act scris au dreptul să poprească în mod asigurător odată cu intentarea acțiunii sumele datorite datornicului său de către un al treilea, cu îndatorire însă, pentru acești pre-

tinși creditor, să dea o cauție de jumătate din valoarea reclamată.

Văzând că, problema care se pune este de a se ști dacă Statul român, creditor reclamant, în asemenea împrejurări, are și el nevoie să dea cauție, ca și oricare particular sau instituție particulară, care cere înființarea unei poprii asigurătorii;

Având în vedere că, dispozițiile din procedura civilă menționată, nu face nici o deosebire din punctul de vedere al persoanei creditorului, obligându-i pe toți ori cari ar fi ei, la darea unei cauții.

Că, dacă, interpretarea literară a legii ar fi în acest sens, nu tot același lucru se poate spune și despre interpretarea ei rațională.

Având în vedere că, dacă legea de procedură civilă — supune creditorul la darea unei cauții, este pentru a se asigura astfel de solvabilitatea lui, în vederea eventuală a unei poprii nedrepte, atunci când pretinsul debitor dăunat în interesele sale ar cere cuvenita despăgubire de la reclamantul popritor.

Având în vedere că, dacă un particular, ca și orice persoană juridică de drept privat, poate la un moment dat fi sau deveni insolubil, nu tot același lucru se poate spune și despre Stat, a cărui insolabilitate nu se presupune de cât în mod cu totul excepțional și ca un simton grav de descompunere a întregului edificiu economic, care constituie însăși existența întregii sale personalități juridice de drept public;

Având în vedere că, în asemenea împrejurări, moneda Statului și-ar perde din valoarea ei sau nu ar mai avea nici una, iar chiar dacă cauția ar fi depusă în aur la casele Statului, acestea nu ar mai fi în măsură de a o restitui.

Având în vedere că, legiuitorul nu s'a putut referi la astfel de împrejurări excepționale, ceiace rezultă din dispozițiile art. 551 ale aceluiași cod de procedură, care permite adjudecatarului unui imobil scos în vânzare să dea prețul cu care a cumpărat la licitație în efecte de ale Statului sau garantate de Stat;

Că, deci, întrucât însăși legea de procedură civilă consideră averea Statului drept cea mai eficace cauțiune, urmează că acesta atunci când pretinde să urmărească averea unuia din debitorii săi, nu poate fi constrâns la îndeplinirea formalității de a depune drept cauție vre'o sumă de bani, împrejurare la care se opune de altminteri și legea relativă la organizarea contabilității Statului, ale cărei dispozițiuni nu permite ca din casele Statului să iasă sume de bani neprevăzute în buget și fără îndeplinirea unor anumite formalități;

Că, de aceea, apelul făcut de Banca Moldova devine nefondat și urmează a fi respins ca atare.

Pentru aceste motive, redactate de D-l Consilier Eug. Petit, respinge.

Semnați: *M. D. Patron, N. N. Gane, Eugen Petit.*

TRIBUNALUL ILFOV S. I COM.

Audiența de la 22 Mai 1930

Președinția D-lui M. Manolescu, judecător de ședință

Chester M. Guess cu Soc. „Petrolul Românesc“

POPRIRE. — INCUVIINȚAREA EI PE BAZA UNEI ACȚIUNI INTENTATE. — CONDIȚIUNI. — ART. 455 AL. B PR. CIVILĂ.

POPRIRE.—MATERIE COMERCIALĂ. — CAUȚIUNE. — CUM TREBUE CALCULAT CUANTUMUL SUMEI CE TREBUE DEPUȘĂ. — ART. 454 AL. B PR. CIVILĂ. — ART. 908 C. COM.

1° Când legiuitorul prin art. 455 al b pr. civilă, a impus pentru încuviințarea cererii de poprire dovada intentării acțiunii, a înțeles ca acea acțiune să fie nu numai introdusă și apoi lăsată în părăsire, ci să fie pusă chiar în mișcare prin timbrarea ei în mod legal și fixarea termenului de judecată.

2° În materie comercială, dispozițiunile art. 908 c. com. au a fi completate cu dispozițiunile art. 455 pr. civilă în ce privește cuantumul cauțiunii ce trebuie depusă pentru înființarea poprirei, de oare-ce nu se poate presupune că legiuitorul să fie mai puțin exigent față cu creditorul unei creanțe comerciale dându-i posibilitate ca obținând o poprire pe baza unei cauțiuni modice să imobilizeze fonduri importante.

No. 943. Admisă contestația făcută de Chester M. Guess în proces cu Sos. „Petrolul Românesc“.

Tribunalul,

Asupra contestației introdusă de Chester M. Guess, din Ploești cu petiția primită de acest Tribunal în ziua de 30 Aprilie 1930, prin care cere anularea ordonanței de poprire, a acestui Tribunal cu No. 9973/1930, cum și a procesului-verbal de poprire, înființată de Portărelul I. Panov, de pe lângă acest Tribunal, în ziua de 14 Aprilie 1930, pe ori-ce sume ar avea de primit sus zisul contestator de la Societatea Româno-Belgiană de Petrol și Soc. I. R. D. P., până la concurența sumei de 20.725.231 lei.

Având în vedere, actele depuse la dosarul cauzei, susținerile orale ale părților, notele și concluziunile scrise.

Având în vedere, motivele contestațiunii formulate prin petiția introdusă.

Asupra primului motiv:

Considerând că, debitorul contestator, Chester M. Guess, a arătat și dovedit în instanță, iar intimata creditoare Soc. „Petrolul Românesc“ nu a contestat că cererea de poprire a fost grefată pe o acțiune de chemare în judecată, simplu înregistrată, fără să fie legal timbrată și fără ca să i se dea astfel curs prin fixare de către magistrat a unui termen de judecată.

Considerând că, în asemenea condițiuni fiind primită și încuviințată acea cerere, s'a dedus în drept nulitatea ei.

Având în vedere că, legiuitorul spre a se asigura de seriozitatea aparentă a unei cereri de poprire, care să nu fie la îndemâna creditorului un mijloc de șicană și de constrângere indirectă, a supus-o între altele și la condițiunea intentării prealabile sau concomitente a unei acțiuni de fond.

Că, sub acest raport privită chestiunea, prin cuvintele odată cu „intentarea acțiunii“, nu se poate înțelege o acțiune înregistrată și apoi lăsată în imobilitate, ci dreptul însuși pus în mișcare prin timbrarea legală a petițiunii introductive și fixarea în consecință a unui termen de judecată.

Că, din acest punct de vedere, este indiferent dacă art. 57 din noua lege de accelerare, permite completarea timbrului legal la prima zi de înfățișare, acel text neavând un caracter normativ ci pur fiscal, fiind edictat în scopul de a evita anularea „de plan“ a unei acțiuni insuficient timbrată, prin lăsarea la facultatea părții de a completa ulterior taxele legale.

Că, în orice caz, nevalabilitatea unei acțiuni pe care se întemeiază o cerere de poprire, trebuind să fie privită în momentul primirii acelei cereri, nu ar mai putea fi ulterior remediată prin completarea timbrului legal și nici prin fixarea mai târziu a unui termen de judecată.

Asupra celorlalte două motive de contestație:

Având în vedere că, din examinarea actelor aflătoare la dosarul cauzei se constată că, într'adevăr, poprirea contestată a fost ordonată în baza a două acte denumite „contract de foraj“ și „convențiune“, cum și a unei cauțiuni de 2.500.000 lei în efecte consemnată sub recipisa Cassei de Depuneri și Consemnațiuni, recipisă în temeiul căreia se obținuse și înființarea unui sequestru asigurător (Dos. 1893/1930), de către același reclamant.

Considerând că, din examinarea sumară a actelor depuse drept titluri de creanțe rezultă că creditorul contestator se obligase către intimată să sape o sondă la o anume adâncime, în schimbul unor plăți socotite pe fiecare metru de adâncime, fără ca să se poată deduce și obligațiunea aceluiași contestător la plata vre-unei sume de bani.

Că, dacă acele instrumente probatorii, constatând o convențiune sinalgmatică, cu drepturi și obligațiuni reciproce, ar fi socotite drept „acte scrise neautentice“ în adevăratul înțeles al legii, ele ar putea sluji de temei la înființarea unei popriri, după cererea ori căreia din părțile contractante, ceea ce de bună seamă, în nici un caz nu s'ar putea admite.

Că, astfel fiind, prin act scris neautentic, trebuie înțeles nu numai un act care formalmente este susceptibil de autentificare, deși ar conține drepturi și obligațiuni echivoce, ci un act care să constate limpede existența unei creanțe, creanță care să apară ca veridică și verosimilă la cea mai sumară cercetare a ei.

Că, de altfel și chitanțele de primirea unor sume de bani, ulterior alăturată la dosarul cauzei, nu

constată „eo ipse“ vre-o obligațiune de restituire din partea contestatorului, că numai simpla plătă a sumelor ce i se datorau în contul și pe măsura efectuării lucrărilor.

Că, din acest punct de vedere privite, actele alăturate cererei de poprire trebuie considerate în drept inexistente, fără ca astfel poprirea să fi putut fi înființată decât în condițiunile legal prevăzute pentru creditorii a căror creanță nu este constatată prin un act scris.

Considerând că, odată stabilită inexistența actului scris, urmează a se statua în drept dacă în cauză sunt aplicabile dispozițiunile art. 907 și 908 cod. com. sau 455 proc. civilă.

Considerând că, din acest punct de vedere, nu s'ar putea susține că prin art. 740 proc. civ., abrogându-se toate legile contrarii, afară de dispozițiunile de proc. din cod. com., s'au abrogat implicit și textele art. 907 și 908 c. com. ca unele ce nu conțin dispozițiuni proceduale, întru cât în ceea ce privește quantumul cauțiunii dispozițiunile art. 908 al. I care nu sunt inconciliabile cu textul art. 455 al. I proc. civ., primul prevăzând obligator depunerea unei cauțiuni atunci când poprirea nu se ordonă în baza unei cambii sau a unui efect comercial protestat pentru neplată, iar celălalt statornicind numai asupra quantumului cauțiunii ce urmează a fi depus atunci când creditorul nu are un act scris constatator al creanței sale.

Că deci, deși ordonanța de poprire astăzi contestată, a fost dată într'o cauză comercială, art. 455 al. a. proc. civilă complectând dispoz. art. 908 c. com. în ceea ce privește cvantumul cauțiunii, cauțiunea depusă în speță trebuia să însumeze jumătate din valoarea obiectului acțiunii de fond.

Că, această soluțiune se impune și pe considerația de rațiune că legiuitorul comercial nu putea fi mai puțin exigent decât cel civil cu creditorul în baza unei creanțe comerciale, care prin obținerea unei popriri în baza unei cauțiuni modice ar putea imobiliza fonduri importante, destinate să alimenteze întreprinderi a căror sistare, ar avea repercusiune și asupra unei întregi ramuri a vieții comerciale.

Considerând că, de altfel, această discuțiune apare aproape inutilă față de împrejurarea că în speță, poprirea poate fi socotită ca ordonată fără de cauțiune, întru cât din actele de la dosuar rezultă că aceiași cauțiune de lei 2.500.000 în efecte a servit în acelaș timp și la înființarea unui sequestru asigurător anterior, de către acelaș reclamant contra aceluiași debitor, fără ca să se fie în seamă de existența în fapt a două surse generatoare de daune diferite.

Că, deci, pentru toate aceste motive, redactate de D-1 Judecător Mihail Manolescu, admite.

Semnați: *M. Manolescu, Al. Mitulescu.*